

št. 1-6, 12-13, 24; marjka
7-11, 14-23;

RODNIŠTVA KOSJURGO

Per 211/1914

10002715,1

COB: 33 8

DRSKI GOSPODAR

List za povpesevanje kmetijstva v slovenskem Primorju.

Ureduje **Dominko Viljem**, ravnatelj slovenske kmetijske šole v Gorici v p.

Izdaja »Goriško kmetijsko društvo« v Gorici — Korenski trg št. 2. List izhaja v prvi in drugi polovici vsakega meseca ter stane 3 K na leto. Udje »Goriškega kmetijskega društva« dobivajo list brezplačno

Štev. I.

V Gorici dne 15. januarja 1914.

Tečaj X.

Da se krave prepojajo

in zvržejo, kriv je večinoma kužni katar na spolovilih. Zoper to bolezen se je „Bissulin“ kot ceno, hitro učinkujoče sredstvo že na tisočkrat obnesel. Uspešno se zdravi bolezen in dobi se „Bissulin“ le na predpis živinozdravnika. Čuvajte se pred ponarejenimi izdelki. Pristni bissulin nosi svoje ime na ovoju. Brošurica, pisana v nemškem jeziku, s sliko bolezni, se dobi brezplačno pri H. Trommsdorff, kem. tvornica, Aachen. — Sestava: 0. 25% „Sozodol“ — živo srebro — tolišča.

„Tree Sticky“

Kaj pa je to? bo vpraša marsikateri čitatelj! Odgovor dobi vsakteri takoj, če se potruji in prečita današnje „Gospodarske drobtinice“ in zgornji inserat na zadnji strani. O uspehu se prepriča še to jesen vsak, ki prideluje dešnje in razno drugo sadje ako nastavi lepivne pasove.

P 211

P 211/1914
P 2.7.15/1968

OKORENINJENE KOLČI-BILFE

trt *Rupestris montikola* in *Riparia Rupestris* I. vrste

se dobe pri podpisnem in sicer 1000 bilf za 45 kron. ➔

Artur Portada, Pag (Dalmacija).

Znana stara domača tvrdka z železnino

O. ZAJEC

naznanja uljudno, da je preselila svojo trgovino v prostore hiše

Goriške ljudske posojilnice

GOSPOSKA UL. ŠT. 7 (PREJ KROJAŠKA ZADRUGA).

Na novo praktično urejena trgovina omogoči nas naše cenj. odjemalce vsestransko hitro, točno, ceno in pošteno postreči.

Zahvaljevaje se dosedanje cenjenej naklonjenosti, proseč i nadaljne vljudnosti, priporočamo se za obilne naročbe v naših novih prostorih z odličnim spoštovanjem

O. Zajec.

Denar prilhrani kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri

ANTON BREŠČAK

GORICA - GOSPOSKA ULICA ŠT. 14 - GORICA

Via Signori, lastna hiša — kateri ima v zalogi najbogatejšo zbero **pohištva vseh slogov**, za vsaki stan, priprostega in najcenejega izdelka. Različno pohištvo iz železa, podobe na šipe in platno, ogledala, žime in platno.

Lastna delavnica za tapecirano pohištvo.

Cene brez konkurence. — Daje se tudi na obroke.

PRIMORSKI GOSPODAR

List za povspeševanje kmetijstva v slovenskem Primorju

Ureduje *Dominko Viljem*, ravnatelj slovenske kmetijske šole v Gorici v p.

Izdaja „Goriško kmetijsko društvo“.

Štev. 1.

Gorici, dne 15. januarja 1914.

Tečaj X.

Obseg: 1. Vino sčrneva; 2. Ohranjenje hirajočih vinogradov z grobanjem domačih trt; 3. Kakšno prednost ima uporaba umetnih gnojil v vinogradništvu (Zvršetek); 4. Skrb za varstvo rastlin v mesecu marcu; 5. Gospodarske drobtinice; 6. Književnost; 7. Razglas glede podpor za zboljšanje hlevov, svinjakov in gnojišč v tržaški okolici.

Vino sčrneva.

»Vino sčrneva«, tako pravi skoraj vsak naš vinogradnik, kakor hitro spremeni eno ali drugo vino svojo naravno barvo, bodisi da sčrni ali pa porujavi. Ker pa strokovnjak, kateremu se ni prineslo vzorca, lahko pomotoma nasvetuje eno sredstvo namesto drugega za popraviljanje vin s to napako in ker se potem sredstvo, ki ga je nasvetoval uporabiti, včasih ne obnese, ker se z vinogradnikom nista prav razumela, ali namreč vino sčrni ali porujavi, zato se mi zdi prav potrebno, da pojasnim razloček med eno in drugo napako in navedem obenem kako se ena ali druga napaka odpravi.

»Vino sčrneva«. Vsako vino, ki je prišlo na en ali drugi način z železom v dotiko, bodisi da je bilo korito stiskalnice železno, a neprevlečeno s povlako ali pa na več mestih povlaka odluščena, bodisi da je segal vijak, s katerim so vrtica pritrjena v sod, v sod z vinom napolnjen itd. sčrni, postane namreč takšno, kakor če bi kanil vanj kaljico črnila in sicer kakor hitro pride močno z zrakom v dotiko. Sicer pa sčrni včasih tudi marsikatero vino, ne da bi bilo prišlo na en ali drugi način z železom v dotiko, zgodi se namreč to tedaj, če je vino po naravni poti ali pa z umetnim razkisovanjem zgubilo preveč kisline.

Vino s to napako je navidez popolnoma zdravo, a kakor hitro pride močno z zrakom v dotiko n. pr. ko se pretoči ali če

se pusti več časa v kozarcu, počasi sčrni. Železo, ki je v takem vinu raztopljeno, se spoji najprej s kislecem in nato s reslovino v čreslenokisli železni okisec. Ta zadnja spojina je potem kriva, da vino sčrni in se obenem zgosti. Kisla vina ne sčrne tako hitro kakor vina, ki imajo le malo kisline. Če ima vino premalo kisline, osobito pa vinske kisline, ter na zraku sčrneva, zadošča včasih, če s ega zmeša s kakim vinom, ki vsebuje mnogo kisline. Ker ovira toraj vinska kislina, da vino ne sčrni, zato zadošča včasih dodatek one množine vinske kisline, ki jo dopušča vinski zakon, t. j. kvečem 100 gramov na vsak hektoliter.

Vendar se vino s to napako še najhitreje popravi, ako se ga prav dobro prezrači. V to svrho naj teče vino po pipi na kako sito, da se močno razprši, ali pa naj se, preden se zlije v sod, večkrat prelije iz enega brentača v drugi. Pred pretakanjem naj se doda vinu na vsak hektoliter po 5 gr tanina. Ker pride pri takem ravnanju železo, ki je v vinu raztopljeno, z zrakom in čreslovino v dotiko, se s poslednjima spoji, nakar se vino zjê ali zgosti. Da se pa ta gošča hitreje izloči, doda naj se vinu pozneje na vsak hl po 10—15 gr želatine. Ko se je vino učistilo, naj se pretoči na čisto v močno zažveplan sod.

Vino porujavi ali nategne, pravimo, kadar svojo bledorumeno barvo spremeni in postane nekako takšno kakor kakšno temno pivo. Sicer porujavi vasih tudi črno vino in zadobi nekako vmazano rujavo barvo, a pri takem vinu se ta napaka tako hitro ne zapazi kakor pri belem, ker prikriva rujavelost črno vinsko barvilo. Bodisi da porujavi že eno ali pa drugo vino, se ne spremeni le v barvi, marveč dobi tudi nek poseben okus, ki se ne da zlepa odpraviti.

Rujavenje vin ni nikaka vinska bolezen, ampak le napaka, to se pravi, izpremembe barvila ne provzročajo žive stvarice, ampak malomarnost vinogradnikova o trgatvi. Ako se o trgatvi, posebno pa v takih letinah, ko je grozdni sok močno voden, gnifo, razpokano grozdje skrbno ne odbira, marveč vrže vse skupaj in podela v most, porujaveti mora vino več ali manj prej ali slej.

Dokler vino, napravljeno iz zdravega skupno z gnilim grozdem, še vre ali dokler se ni pretočilo, ni mogoče vedeti, ali ima v sebi to napako ali ne. Dasi ima, dokler se ni pretočilo

z drož, naravno barvo, porujavi lahko takoj, kakor hitro se pretoči oziroma pride na kak drug način z zrakom v dotiko. Kajti, dokler vre oziroma ni bilo še naprvo pretočeno, nahaja se v sodu nad površino vina večja ali manjša množina ogljenčeve kisline, katera ovira pristop zraka. Ko se je pa vino pretočilo, zveši iz njega ogljenčeva kislina in tvar, ki je dospela po gnilem grozdju v vino, se na zraku zjè, nakar vino porujavi ali nategne. Sicer porujavi mlado vino lahko tudi že pred prvim pretakanjem v sodu v katerem se nahaja, to pa tedaj če se vino iz soda toči ali pa če je sod precej prazen.

Kdor je v dvomu, mu vino na zraku porujavi ali ne, posebno pa oni, ki ni poskrbel za to, da bi se bilo gnilo in razpokano grozdje skrbno o trgatvi obiralo in stavilo posebej, naj svoje vino prej, preden ga proda, preskusi. V to svrho naj se natoči nekoliko vina v ka kozarec in dene v kakšen topel prostor (n. pr. v zakurjeno sobo). Ako ima vino to napako, začne v kratkem na površini rujaveti in porujavi polagoma do dna.

Kakor hitro vino v kozarcu nategne, a v sodu barve še ni spremenilo, pojdi in pretoči ga tako z drož, da ne pride mnogo z zrakom v dotiko. Najbolje je, če ga pretočiš z vinsko sesalko naravnost v drug sod. Sod, v katerega takšno vino pretakaš, poprej prav močno zakadi z žveplom ali pa zlij vanj raztopino natronovega bisulfita. Če hočeš uporabiti natronov bisulfit namesto žveplene dima, glej da vzameš na vsak hl kvečem po 5 gr natronovega bisulfita. Ko si natronov bisulfit odmeril, razdrobi ga in deni topiti v malo množino vode. Ta raztopina naj se že prav pretakanjem zlije v sod, v katerega se bo vino pretakalo in nato z vinom polni. Ko je sod poln, zabij veho trdno in pusti vino par tednov na miru. Ker dospe s to soljo v vino obilo žveplene sokislne, zato moraš na ta način zdravljeno vino, preden ga izročiš pivcem, pretočiti iz soda v drug tako, da se močno prezrači.

Kakor hitro pa je vino v sodu porujavelo ali nategnilo, potem mu pretakanje v zažveplan sod in v sod, katerega si zlij raztopino natronovega bisulfata prav nič ne pomaga. Če vino še ni bilo pretočeno, pretoči ga tako, da se zraku dobrega nasiti. Pametno bo, če ga sproti filtriraš in devaš nato v drug zažveplan sod. Če pa filtra nimaš, dodaj vinu po končanem primernega čistila, kajti s tem vino ne le

učistiš, ampak spraviš iz njega, če tudi ne popolnoma, vsaj deloma oni zoprni okus, ki ga ima porujavelo vino.

V to svrho vzemi za vsak hl vina po 10—15 gr tanina in po 15—20 gr želatine (najbolja je takozvana »Laine«). En dan ali vsaj kake tri ure poprej, preden želatino v vino zliješ, vsuj po vehi v sod, v katerega si vino pritočil, tanin in vino nato s znažnim drogom v sodu dobro premešaj.

Želatino pripravi za čiščenje tako-le: Zavij odmerjeno želatino v kak trd papir in udari večkrat s kladivom po njej, da se razdrobi na kosce. Tako zdrobljeno želatino deni potem v kakšno lončeno ali pa emajlirano kozico ali lonec in nalij na njo nekoliko mrzle vode. V tej vodi jo pusti kakih 24—36 ur, da se namoči. Ko se je želatina namočila, vodo polagoma odcedi in nadomesti vodo z vinom, deni kozico ali lonec nad žrjavico in vse skupaj ogrej — ne sme pa vreti. Med raztapljanjem pridno mešaj, da se ne prismoči. Popolnoma raztopljena želatina, naj se zlije v brentač ali škaaf in počaka, da se nekoliko pokladi. Nato vtoči iz onega soda, v katerega name-ravaš želatino zliti, približno dva brentača ali škafa vina. V enega teh zlij raztopino želatine in pretepaj vse skupaj tako dolgo s kakšno metlico, da se prav močno speni. Ko si to izvršil, zlij to vino polagoma v sod in vino v sodu nato s kakim drogom dobro premešaj. Za tem zlij v sod, da ga zopet napolniš, še ono vino, ki je v drugem brentač in sod zavehaj. Da pa na vinu plavajoča pena ne obvisi na gornjih dogah, potolči po dogah krog vehe ponovno z lesenim batom in pusti vino potem popolnoma na miru.

Včasih se učisti vino že po enem, včasih pa šele po 2—4 tednih, sicer pa počakaj s pretakanjem vina na čisto raje dalj časa.

Hitrejše se vino učisti, ako zdrobiš nekoliko grampe ali vinskega kamna v prah in vržeš potem ta prah v oni brentač vina, v katerem ni želatine. Nato vse skupaj dobro premešaj in zlij v sod.

Ko se vino učisti, pretoči ga na čisto v nekoliko zažveplan sod.

V.

Ohranjenje hirajočih vinogradov z grobanjem domačih trt.

Opaža se, da so nekteri vinogradniki pričeli nadomeščati izumrle cepljene trte z grobanjem (grebenčanjem, živičenjem) domačih, ali pa tudi kar s saditvijo domačih, necepljenih trt. To se dogaja posebno v starejših vinogradih, kjer se podsajanje le težko ali sploh ne more zvršiti, oziroma kjer cepljenke bolj slabo uspevajo.

Je že prav, da si neuki in revni vinogradnik pomaga kakor le more, da mu s trdom in z velikimi stroški napravljeni vinograd kolikor možno rodi, toda vpraša se, koliko časa more na tak način ohranjen vinograd trajati.

Misliti si mora vsakdo, da trtne uši še ni konec, in če je sedaj ni več dobiti v prejšnji množini, da je to pripisati le ameriškim podlagam, da se pa uteone trtna uš zopet močno zaplođiti, kakor hitro bo dovolj za njo ugodnih tal, t. j. kakor hitro se bo začela v veliki množini in povsod zopet in razmnoževati samo domača, necepljena trta.

Da je temu tako, je lahko sedaj, po tolikih letih, vsak vinogradnik prepričan. Tudi svoj čas, ko se je pričelo splošno uničevanje domačih vinogradov po trtni uši, se nam je pri predavanjih med poukom marsikje ugovarjalo, češ, kmetje uničujejo trte sami vsled slabega obdelovaja; toda uverili so se, da so sčasoma tudi dobro obdelovani, s krepkimi mladimi in stariji trtami zasajeni vinogradi poginili. In kakor se je zgodilo pred 20 in 30 leti, tako se bo gotovo ponovilo tudi sedaj, odnosno v prihodnje, če se bodo zopet zasadile in pomnoževale le domače, necepljene trte.

Nekoliko opravičljivo bi bilo tako postopanje le tam in pri takih vinogradih, ki se nameravajo tako in tako popolnoma opustiti ali pa v gotovem času zopet nanovo prerigolati ter potem z novimi cepljenami zasaditi. V tem slučaju se pa mora vinograd tudi še dobro gnojiti, da grobanice in cepljenke kolikor možno veliko zarode in da se obenem zboljša zgornja plast zemlje za novi nasad. Drugače naj se pa vsak vinogradnik po možnosti ogiblje grobanja domačih trt.

Če izostale ali izumrle trte med vrstami ni mogoče nadomestiti z zasajanjem drugih cepljenk, kar je v več slučajih v

resnici težavno doseči, ker stare trte nove zaduše, naj se pa skuša nadomestiti jih zelenim cepljenjem, in sicer tako, da se pusti, da iz podloge sosednje cepljenke divji izrastek neovirano raste, ter se naslednje leto ali sploh, kadar postane dovolj močan, požlahni z domačo trto približno $1\frac{1}{2}$ ali tudi 2 m visoko, kar je odvisno od razdalje usahle trte, ter se tako cepljena trta pogroba, ko les dozori, na prazno mesto, ne da bi se prvo leto odrezala od maternega debla. Odreže se šele pozneje, ko napravi že lepe korenine in ko se lahko tudi že sama hrani. Razume, da pri grobanju ne sme priti globoko v zemljo tudi cepič, marveč le ameriški les. Na ta način se lahko na eni in isti trti dobita in pocepita tudi dva ali trije novi divjakovi poganjki.

V starejših vinogradih, kjer je morda že polovca ali pa še več trt poginilo, ali pa ki že tako hirajo, da se ne izplača niti obdelovanje, potem je najbolje, če se tisti del obseje z deteljo ter čez 2—4 leta nanovo prerigola. V takem vinogradu se potem nove cepljenke tako hitro in bujno razvijejo, da se trud in zamuda par let kmalu prav dobro poplača.

Neki ugleden dolenski vinogradnik in posestnik mi je tožil, da v njegovem okraju večina vinogradnikov ohranjuje svoje propadajoče vinograde z grobanjem domačih trt, in je izrazil željo, da bi se to postopanje na kak način preprečilo.

To se seveda ne da preprečiti, ker vsakdo more delati s svojim, oziroma v svojem vinogradu kar hoče; edino na one vinogradnike bi se dalo nekoliko vplivati, ki imajo brezobrestna posojila, da se ravnajo po danih jim navodilih. Za vse druge pa veljaj gori navedeni nasvet, ki ga ni težavno izpolniti, kj pa marsikoga lahko obvaruje velike škode.

Morda bi ne bilo napačno, če bi se pričelo to vprašanje povsod temeljito prereševati ter bi se neuki in trmasti vinogradniki tudi drugod opozarjali na zle posledice takega ravnanja s hirajočimi vinogradi.

Fr. Gombač v Ljubljani.

Kakšno prednost ima uporaba umetnih gnojil v vinogradništvu.

(Zvršetek.)

Seveda se dobe v kupčiji lahko tudi gnojila, ki vsebujejo celo več ali pa manj od navedenih odstotkov. Pri kupovanju umetnih gnojil naj se pazi strogo na to, da so ista pravilno označena s tvrdko, ki jih prodaja, obenem pa tudi na to, da prodajalec za odstotke redilnih snovi jamči. Pri umetnih gnojilih se določuje vrednost in cent izključno le po množini glavnih rastlinskih redilnih snovi, prav tako kakor n. pr. pri špirtu odstotki alkohola v vodi. Kupuje in plačuje naj se toraj umetna gnojila samo po odstotkih vsebujoče redilne snovi, ali z drugimi besedami povedano po kilogramih (kilogramskih odstotkih) redilne snovi, ki se nahaja v kvintalu umetnega gnojila; vse ostalo je takorekoč ničvredna tara. Žal pa, da nepošten prodajalci kupovalce preradi sleparijo, in ravno to je marsikdaj poglavitni vzrok ponesrečenega uspeha pri poskusih z umetnimi gnojili. Vsakdo naj kupuje umetna gnojila vselej te pri znanih, zanesljivih tvrdkah, takih ki so pod oficijelno kontrolo, in lastno potrebo naj krije potom gospodarskih društev, ker sa prihrani tudi precej prevoznih troškov

Svariti pa moram pred nakupovanjem, takozvane »gnojilne mešanice« (Mischdünger) in sicer zato; ker so te mešanice razmeroma mnogo predrage in doživi vinogradnik lahko večkrat presenečenje. Radi tega je najbolje, da kupi vinogradnik vsako gnojilo ločeno zase in ne zmešano in si gnojila potem po potrebi sam zmeša.

V gnojilnem kolobaru sem navedel več gnojil, vsebujočih eno in isto redilno snov, tako da če ni možno dobiti n. pr. čilskegasolit ra, seu porabi lahko namesto njega amonijev sulfat ali žvepleno kislj amonijak itd. Nekatera izmed tamnavedenih gnojil učinkujejo hitro, zato pa se uporabijo lahko s spomladj za gnojenje, druga pa učinkujejo bolj polagoma, zato se morajo porabiti za gnojenje že to jesen prej.

Izmed kalijevnatih gnojil je treba uporabiti kajnit na vsak način že v jeseni za gnojenje, 40% kalijeva sol se pa uporabl lahko v jeseni pa tudi šele spomladj. Kalijeva sol je, ker je bolj

koncentrirana, relativno lažja in za vse, posebno pa za zvezneje zemlje bolj primerna nego kajnit.

Izmed fosfornatih gnojil sta kostna moka in Tomaževa žindra izrecno takšni gnojili, ki se imata uporabljati že v jeseni za gnojenje, nasprotno pa se ima uporabljati superfosfat v to svrhu šele spomladi. Kakor hitro pa se gre za gnojenje trajnih rastlin, h katerim spada tudi trta, uporabljati se prvi dve gnojili lahko tudi šele prav zgodaj spomladi za gnojenje. V tem slučaju se priporoča in je takorekoč potrebno, da se uporabi za gnojenje takšna množina, ki zadošča naravnost za dve leti.

Izmed dušičnatih gnojil je žveplenokisli amonijak jesensko, a čilski solitar izključno le spomladansko gnojilo in sicer je to poslednje gnojilo, ki se naj raztrosi kar povrhu, ko začnejo rastline rasti in med njihovo rastjo.

Iz povedanega in z ozirom na to, da se vrši glavno okopavanje trt le redkokdaj že v jeseni, sledi naslednje:

1. V prvem letu naj se gnoji — kakor že rečeno — samo s hlevskim gnojem.

2. V drugem letu naj se vzame na vsak ha vinograda 500 kg kostne moke ali 1000 kg Tomaževe žindre in 200 kg 40% kalijeve soli. Eno izmed prvih in poslednje gnojilo naj se tik pred gnojenjem dobro zmeša drugo z drugim in raztrosi. Ko se je ta zmes po vinogradu enakomerno raztrosila, naj se takoj ali kvečem 1 ali 2 dni za tem, podkoplje. Ta zmes naj se uporabi za gnojenje zgodaj spomladi, najdalje pa do konec marča meseca.

Čilski solitar (300 kg na ha vinograda) naj se raztrosi v dveh obrokih in sicer prva polovica naj se raztrosi pred kakim dežjem in sicer stoprv šele proti koncu aprila, ostala polovica pa kakih 15—25 dni kasneje. Pri raztrošanju naj se pazi na to, da ne bo padal solitar preblizu trt. Na ravani ga ni treba podkopavati, pač pa v strmih vinogradih.

3. V tretjem letu naj se raztrosi na vsak ha vinograda pred prvim okopavanjem 200 kg 40% kalijeve soli in kasneje 300 kg čilskega solitra v dveh obrokih, natančno o času označenem pod 2.

4. V četrtem letu naj se ponovi z gnojenjem pod točko 2.

5. V petem letu naj se vzame za vsak ha vinograda 206 kg kalijeve soli in 400 kg superfosfata, zmeša oboje skupaj in raztrosi tako, kakor je bilo povedano pri točki 2. Kasneje naj se raztrosi 300 kg čilskega solitra na prej opisani način.

Ako poračunimo troške za nabavo umetnih gnojil, ki so potrebna za dobo 4 let in sicer po približno običajni prodajni ceni, dobimo, da nas bodo stala umetna gnojila za vsak hektar na leto po 150 kron. Ako pa uvažujemo vse to, kar pridobimo v teku dobe, ko smo uporabljali umetna gnojila, kar je bilo dokazano tudi s praktičnimi poskusi, se mi zdi, da bi ne smelo biti med nami takega vinogradnika, ki bi dobroto umetnih gnojil naravnost preziral.

Skrb za varstvo rastlin v mesecu marču.

V tem mesecu je največ dela na polju, po vinogradih itd., ali vkljub temu ne sme kmetovalec tudi pri tem obilnem delu pozabiti na to, da je treba poskrbeti za to, da se obvarujejo razne rastline pred škodljivci in boleznimi.

S prekopavanjem in preoravanjem se spravijo na površino zemlje mnogoštevilni ogrci in razen drug škodljiv mrčes, katerega pa je treba naravnost pomoriti ali pa pobrati in uničiti, zagnati na njive kuretino ali prešiče, da jih požro. Mravlje se pomore, ako se polijejo mravljišča z vrelo vodo. O ti priliki se uničijo tudi gnezda krtic in krtov in pokonča te živalice, ako se jih slučajno zasači.

Tam, kjer se je že meseca februarja, po končani reznji ostrgalo star lubad s trtnih debel, posebno pa tam, kjer je napravil grozdni molj (kiseljak) v pretečenem letu obilo škode, naj se namažejo ali operejo trtna debela (posebno zoper kozavost) še enkrat s 40 odstotno raztopino zelene ali železne galice ali pa z 10 odstotno, z vodo stanjšano žvepleno kislino. Trte, ki so obobile lansko leto za bledico (zrumenolostjo li-

Kmetovalci!

Upoštevajte veliko korist dobro uspelega čilskega solitra in ne dajte se zapeljati vsled napadov na njega.

Čilski soliter se smatra po pravici kot najboljšo in najuspešnejšo dušičnato gnojilo, v katerem pride dušik glede uspeha najbolj po ceni.

Čilski soliter je najuspešnejše dušičnato gnojilo, ker vsebuje dušik v takšni obliki, da ga rastline lahko takoj posrkajo. Druga dušičnata gnojila, katera ne vsebujejo dušika v obliki soliternokisle soli, se morajo v zemlje še preje v soliterno kislino spremeniti. Pri tem pa se poizgubi vedno precej dušika in vrši se to tudi počasi, vsled česar je uspeh počasnejši.

Čilski soliter torej nadkriljuje glede uspeha daleč žveplenokisli amonijak (ali amonijev sulfat), kar se je po tisočeri poskusih od nepristranske in ugledne strani v vedi in praksi dognalo.

Dozdevno si z velikim trdom prizadevajo, da bi se stare velike zaloge sulfata razpečale. Da bi kmetje bolj navduševali, se je celo trdilo, da je bila v minulem letu poraba amonijevega sulfata v Nemčiji mnogo večja, kakor ona čilskega solitra. Pri tem pa dolična stranka priznava, da se je porabilo leta 1912 v Nemčiji okroglo le 425.000 ton amonijevega sulfata. Temu nasproti pa lahko poslavimo leta 1912 v Nemčiji porabljenih 1.062.290 ton čilskega solitra. Končni sklep si lahko tvori iz tega vsaki sam.

Nadalje se trdi v sulfatovih inseratih, da je dušična enota v amonijevom sulfatu zdatno cenejša, kakor v čilskem solitru. Četudi je sedaj cena dušične enote v obeh gnojilih približno enaka, je **vkjub temu čilski soliter precej cenejši, ako upoštevamo, da je njegov uspeh gotovejši in večji**. Tako je bil med drugimi priobčen en članek agrikolturino-kemičnega preskuševališča v Breslavi v listu „Landwirtschaftliches Wochenblatt für Schleswig-Holstein No. 50, 1913“, kjer se je čitalo sledeče: „Namesto čilskega solitra se v spomladi lahko porabi le tedaj amonijev sulfat, če pride njegov dušik za 25—30 odstotkov ceneje, kakor v čilskema solitru.“

Amonijev sulfat sploh ni v stanu čilskega solitra glede njegovega posebnega učinka kar tako nadomestiti, najmanj pa tam, kjer bi se po vrhu gnojilo.

Med vsemi deželami porabi pač v razmerju Nemčija največ dušika ter krije to svojo porabo v daleko večji polovici s čilskim solitrom.

Čilski soliter pomnoži prav zdatno pridelke vseh kultur. Ako se je gnojilo v zadosni meri tudi s kalijevimi in fosforatimi gnojili in če ni vreme ves čas preveč neugodno, je **rentabiliteta jako visoka in stroški za čilski soliter so večkrat poplačani**.

Čilski soliter je najuspešnejše sredstvo ukrepčiti setve, ki so trpele vsled mraza, po mrčesih itd., da dajo zopet normalne pridelke. Kot pravočasno vrhno gnojenje reši pozeble setve, da jih ni treba preorati, kar se drugače jako pogosto pripeti.

Le **čilski soliter** in ne tudi amonijev sulfat ima to veliko prednost, da reši kot vrhno gnojenje v največjih slučajih slabe setve.

Poraba čilskega solitra raste od leta do leta in porabilo se ga je leta 1912: 2.525.634 ton (vsaka tona 1000 kg). V denarni vrednosti bi bilo to nad 600 milijonov kron. Vrednost nobenega drugega gnojila se ne dvigne niti približno do tako visoke svote. Ta vedno naraščajoča poraba je jasen dokaz za dejstvo, da spoznavajo vse dežele, zlasti pa Nemčija vedno bolj veliko važnost tega izvrstnega dušičnatega gnojila.

Zaloga čilskega solitra se ceni na 1000 milijonov ton in 220 milijonov ton ga je v rojih, iz katerih se sedaj koplje. Na podlagi teh števil in z ozirom na to, da se porabi od leta do leta vedno več čilskega solitra, se da sklepati, da zadostuje še najmanj več ko sto let.

Brošurice o pravi porabi čilskega solitra pri vseh kulturnih rastlinah razpošilja podpisana tvrdka, ki se s prodajo čilskega solitra ne peča na željo gratis in franko.

Delegacija združenih Salpeter- producentov

Berlin—Charlottenburg, Uhlandstrasse 188.

stov), naj se zalijejo z 10 odst. železnogalično raztopine. Vsaka trta naj se zalijejo s 5 l te raztopine. Tam kjer se je polotilo trt gnitje korenin radi premokrega zemljišča, naj se napravijo globoki osuševalni jarki, ali pa naj se primeša zemlji ogljevega drobirja, apna in drugih takih snovi.

Nadaljuje naj se s pokončevanjem raznih rilčkarjev po jablanih in hruškah na oni način, kakor smo priporočali že meseca februarja. Odstranijo naj se s sadnega drevja lepivni pasovi a pri odstranjevanji naj se razen mrčes, ki se je slučajno pod nje skrili, pokonča.

Razpokline, nastale vsled smolike, (posebno na češnjah in breskvah) naj se operejo z očetom in obvežejo nato s cunjami, napojenimi z očetom; tudi puščanje žile ali narezovanje lubada podolgič pomaga v takih slučajih.

Da se preprečijo razne bolezni pri sadnem drevju, posebno pa da se obvaruje sadje gnilobe, katera bolezen je pri nas močno razširjena, naj se poškropi sadno drevje nekaj dni pred brstenjem z 2 odstotno bakrenogalično-apneno raztopino. Tudi krovičenje listja pri breskvah se prepreči, ako se poškropijo prejnavedenem času z bakrenogalično-apneno raztopino, kateri se je dodalo na vsak hl po $\frac{1}{4}$ kg amonijumovega klorca (amonijakove soli). Namesto prejimenovanih raztopin se uporabi lahko v prvo in drugo svrhu zmes žveplene galkalcija (žvepljenih jeter), napravljena po posebnem navodilu in stanjšana z dvakratno količino vode. Ta slednja zmes oziroma raztopina se uporablja že skozi več let z jako ugodnim uspehom v Ameriki.

Kdor napravlja nove sadovnjake, naj pazi na to, da bo sadež krepak in zdrav.

Ozimina, pšenica in rž, katera je trpela vsled mraza, naj se pognoji s čilskim solitrom (50—80 kg na vsak ha). Pohiti naj se s sejanjem jarega žita, da uidejo rastline riji in žitni muhi.

Plevel po njivalih in v njihovi bližini naj se izruje. Pokončajo naj se osišča in sicer v ona pod zemljo naj se zlije petrolej, a druga viseča po plotih, zidovih itd. naj se osmodijo.

Travniki naj se pobranajo, da se izpulji mah iz krtine poravnajo. Izkopa naj se podlesek s čebulami vred. Pazi naj se na predenico po deteljiščih; kjer se jo opazi, naj se jo zatre po onem načinu, ki smo ga priporočali v mesecu februarju.

Po vrtilih naj se pokončavajo bramorji in sicer love naj se v lonce, ki se zakopajo v zemljo. Da se pokončajo polži, naj se potrosi zemlja o suhem vremenu z živim v prah stolčenim vapnom.

Ako se opazi, da zeljnatim sajenicam, rastočim v gnojnih gredicah, stebła sčrnevajo, naj se te bolne sajenice odstranijo in ostale radikalno zredčijo. Kakor hitro se opazi na štorih brokljev nekake šiške, naj se take sajenice izrujejo in uničijo. Bolhači in drug enak mrčes po gnojnih gredicah, naj se zatirajo z bolhačem.

Ko se šparglji v svrhu gnojenja odgrebejo, naj se suha stebła pri čoku odtrgajo in sežgejo, kajti v teh se nahaja pogostoma skrit različen mrčes.

Če se je opazilo, da so bile vahtence (krisantemi) v jeseni močno napadene po škodljivcu *Appelanchus ormerodes*, je najbolje, če se tako napadeni nasadi opuste, ako se noče prostor, na katerem rasto, razkužiti z ogljenčevim žveplecem. Sicer je pa najbolje, če se napravijo novi nasadi na spočiti zemlji. Ko se napravljajo novi nasadi, naj se ne uporablja za gnojenje kompost, na katerega se je vrglo razne odpadke bolnih vahtenc. Če se hoče uporabiti take bolne dele vahtenc za napravo komposta, morajo se ti, preden se vržejo na kompost, poškopiti s stanjšano raztopino žveplenega kalcija.

Natančna pojasnila in navodila, tičočna se varstva rastlin, daje vsakomur brezplačno podpisano vodstvo.

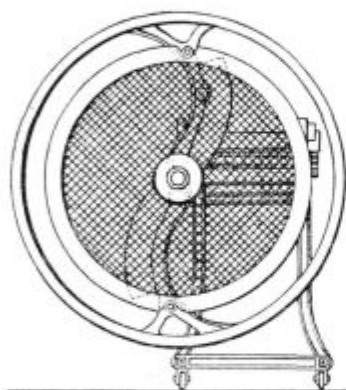
Vodstvo c. kr. kmet.-kem. poskuševališča
v Gorici.

Gospodarske drobtinice,

Varstvena oprema za slamoreznice. — Kakor bo razvidno iz ukaza c. kr. primorskega namestništva z dne 10. januarja 1913., katerega priobčimo v prihodnji številki »P. Gosp.« v celoti, morajo biti razun drugih kmetijskih strojev v svrhu odvrnitve nezgod, tudi slamoreznice ali slamoreznice tako urejene, da se

človek, ki z njimi dela, ne more nenamenoma poškodovati. Pri ročnih mlatilnicah mora biti 1. uvoznica s potegovalnimi valji vred v toliko prekrita, da vložnik ne more nenamenoma posegati med potegovalne valje, 2. pokrita morajo biti zobata kolesa na gornjem delu z nekako kapo in 3. pokriti morajo biti noži, pritrjeni na vrtilnem ali gonilnem kolesu tako, da ni možno priti z roko do njih. Da se uvoznica pokrije, zadostuje kos deske, katero se vrh nje pribije, nad zobčasto kolesje se pa pritrji nekako železna, plehasta kapa v obliki loka, tako da gornji rob koles ni v stanju ugrabiti rok. Vse drugače pa je glede zakritja gonilnega kolesa, na katero so noži pritrjeni. — To kolo mora biti namreč tako zakrito, da je izključena med obratovanjem vsaka nesreča, po drugi strani mora biti seveda ta naprava taka, da se s slamoreznico lahko nemoteno dela.

Nekako tako opremo, ki se pritrji lahko na vsako takšno slamoreznico, na katere gonilno kolo so noži pritrjeni, je izumil pred nedavnim časom Anton Križnik, gostilničar v Viču pri Ljubljani. Ta varstvena oprema obstoji iz žičnate mreže, kovinaste plošče ali drugega enakega materiala, katera si pritrji na en ali drugi način na slamoreznično kojo. Na to ploščo in sicer na notranji strani je pritrjen v obliki lijca obod, kateri služi v to svrhu, da ne pada rezanica pred, ampak vstran gonilnega kolesa. Da si to lahko vsak lažej raztolmači, predočujemo to napravo s posebno sliko.*)

Pognojite travnike! Vsak skrben gospodar bo gledal na to, da bo imela travna ruša na razpolago kolikor mogoče mnogo kalija a tudi precej fosforove kisline, ker ve, da pridela le v takem slučaju kolikor mogoče mnogo trave oziroma sena. Kdor

*) Kdor se hoče natančno poučiti s tem kako se imajo glasom namestni-stvenega ukaza razni kmetijski stroji opremiti, naj se potruži ob uradnih urah v urad »Gor. kmet. društva«

še ni posrbel za to, naj raztrosi na vsak h a površine čimprej 500—700 kg kajnita ali namesto njega 150—200 kg 40% kalijeve soli in 500—700 kg. Tomaževe žindre ali pa 400—500 kg superfosfata.

Če je deteljišče opešalo pognoji ga z umetnimi gnojili sedaj pozimi in sicer raztrosi na vsak h a po 500—600 kg kajnita in 400—500 kg Tomaževe žindre, če pa hočeš gnojiti šele spomladi, raztrosi na vsak h a po 150—200 ko 40% kalijeve soli in 300—400 kg superfosfata. Preden tu navedena gnojila raztrošiš, deteljišče prav dobro prebranaj.

Kako naj se ravna s prešički (pujski, če se skotijo pozimi. Ako se skote pujski po zimi, držati se morajo, ker jim mrzlota škoduje, dokler vlada mraz, v hlevu. Ker ne dobe v hlevu rudninske hrane, katera jim je nujno potrebna, zato je treba, da jim jo priskrbiš po kaki drugi poti. Poleg materinega mleka in druge običajne krme, daj jim na razpolago stare malte, prhe, opeke itd. Če drugega nimaš pri rokah, deni v kak kot hodnika ali hleva nekoliko čiste zemlje, da jo lahko poljubno žro. Dobro je tudi, če jim zmešaš med krmo in sicer na vsako glavo kakih 5—10 gramov klajnega apna. O toplih dneh, ko se zemlja odpusti, spuščaj mladiče po eno ali dve uri kam na prosto. Pazi, da bo imel hlev, v katerem bivajo, vsaj 14° Celzija.

Pokvarjene lanene tropine. Ako se pokladajo govedi pokvarjene lanene tropine v večji meri, se njihovi odpadki nekako drobe, t. j. blato ne ostane skupaj, marveč se razleti takoj, ko pride iz živali. Ako se opazi na svežih odpadkih kaj takega naj se oljnata krmila takoj preišče. Če se poklada bolj občutljivi živini pokvarjene lanene tropine, poloti se jih lahko mrtvoud v križu. Polagoma take živali ne vstanejo, ko imajo krmo zaužiti, ampak leže na tleh, ali vendar bi rade žrle in žro ležeče na tleh, dokler konečno poginejo.

Lepivni pasovi, ki so se privezali krog debel sadnega drevja, naj se skrbno pregledajo, ali se namreč lepivo še sprijemlje ali ne. Posebno je treba gledati na to, če solnce precej greje, kajti če je precej toplo, razteče še vsako tudi najboljše lepivo, vsled česar zgubi lepivni pas na lepivosti.

Književnost.

Gospodarska smotra. 9. in 10. številka z naslednjo vsebino: *Razprave i članci.* Marko Marčič: Prosušenje blat-skog polja na otoku Korčuli. -- Dr. Fr. S. Gundrum Oriovčanin: Sterilizovanje i prodaja mesa. — Dr. Otto Fran-ges: Gospodarski odnošaji Bosne i Hercegovine i veze sa tr-govinom i industrijom monarhije. *Bilješke iz prakse V.:* O zasijanju tučom postradanih ozanica kukuruzom. Stjepan Jurič: Unapriedivanje mljekarstva u praksi. Listak. E. I. Servaci: Da li valja zemljište pognojiti? *Književnost.* Dr. Ljudevit Prohaska: Opređiljenje i nasleđivanje spola.

Gospodarska smotra. 8. št. z naslednjo vsebino: *Razprave i članci.* Rudolf Fleischmann. — Način gojitbe kuku-ruza na vlastelinstvu Ruma. Dr. August Langhoffer — Borba proti štetnim kukcima kod nas. *Bilješke iz pra-kse.* Dr. Lj. Prohaska — Pokusna hranitba svinja s rib-ljim brašnom. Listak. Dr. L. P. — + Alfred Russel Wallace. Dr. Komel Eisenhut — Odgovor na kritiko dru. Njego-vanu. Gj. M. — Važnost zaraznog katara maternice s obzirom na kontrolu mlijeka. *Književnost.* Dr. Lj. Prohaska Što je rasteenje? Dr. Aug. Landhoffer — Die angewan-dte Entomologie in den Vereinigten Staaten. Dr. Mandekic — Hederichbekämpfung mit Eisenvitriol und Kalkstick-stoff. Dr. Ljud. Prohaska — Abderhaldenova reakcija sa životinjskim plancetom i sukrvicom. Publikacije.

Allg. štev. 101/1- 14.

Trst, dne 27. januarja 1914.

Predmet: Podpora za zboljšanje hlevov, svinjakov in gnojišč.

Razglas.

C. kr. ministerstvo za poljedelstvo je kmetovalcem tržaške okolice dovolilo podporo v svrhu zboljšanja hlevov, svinjakov in gnojišč, ki se porazdeli v obliki več nagrad po 50 do 400 Kr.

za pravilno napravo ali primerno preureditev tu navedenih gospodarskih stavb zvršenih v zadnjih dveh letih.

Pogoji za doseg ene teh nagrad so sledeči:

Obsežnost hlevov in gnojišč naj odgovarjajo številu živine, ki se ima držati v istih hlevih.

Zidevje mora biti napravljeno z malto ter znotraj in zunaj ometano in pobeljeno.

Streha naj je popolnoma neprodirna: vrata in okna se naj zapirajo trdno (nepropustno); širokost vrat naj je tolika, da gre tuda tretja živala lahko skozi; okna naj bodo taka, da lahko omogočijo prezračevanje notranjosti ter da prepuste dovolj svetlobe vanjo.

Hlevska tla naj ne bodo nižja od tal okoli hleva, ampak najmanj nekoliko cm. višja od tleh; naj so neprodirna, ravna ter naj malo vise proti hodniku, da gnojnica lahko odteka v jarek, ki vodi v gnojnično jamo.

Hlev bodi v notranjosti najmanj 2,8 metra visok; površina tal za vsako dorastlo govedo znašaj 2 m. dolžine in 1,2 m širine, v kateri meri pa ni obsežen prostor za hodnik, ki bodi za stojišči ter najmanj 1 1/4 m. širok.

Jesli in korita naj so primerno postavljene t. j. v primerni višini.

Za spravljanje sena in druge krme ter stelje naj je poseben prostor ločen od pravega hleva n. pr. v višjem nadstropju istega.

Gnojišča naj se postavijo po možnosti na senčnatih prostorih, zavarovanih pred burjo, v bližini hlevov, nikakor pa ne ob javnih poteh in ne tik hiš.

Če za gnojišče primankuje potrebne sence, se odpomore temu z nasaditvijo takih dreves okoli istega ki služijo v ta namen (divji kostanj, oreh, murva i. t. d.)

Površina naj znaša za vsako govedo (enako tudi za prašiče velikih pasem) najmanj eden štirjaški meter (1 m²).

Tla naj leže 50—60 cm. pod višino okoliša ter naj bodo lahko nagnjena proti eni strani. Dalje naj so ista neprodirno napravljena, tlakovana ali cementirana.

Jama, določena za zbiranje gnojnice postavljena na najnižjem mestu gnojišča, naj obsega najmanj eden kubičen meter,

naj je neprodirna in pokrita z omrežjem tako, da se samo tekočina hlevskega gnoja lahko steka vanjo.

Stranske stene gnojišča naj bodo zidane ter 50 cm. visoko od tal položene. Zidovje, ki se nahaja pod zemljo mora biti ometano s cementom.

Na vsak način se mora zabraniti, da se deževnica ne steka na gnojišče, in sicer tako, da pada samo dež nanj.

Glede svinjakov bi bilo še omenjati, da njih tla morajo istotako spolniti zahteve stavljenе za hleve velikih živali ter biti posebno ako se naj v teh svinjakih goje prašiči velikih pasem, štiri štirjaške metre za vsako doraslo žival, notranja višina največ dva metra in pol.

Zraven svinjakov in v neposredni zvezi z njimi naj je na odprtem, in sicer za vsakega prašiča posebej, določen prostor ki naj ima najmanj poldrugokratno površino stajališč.

Prosilci se morajo zvezati, da bodo v slučaju, da se jim podeli eno teh nagrad, v dobrem stanu držali svoje hleve in gnojišča in se ravnali po navodilih, ki jim v tem oziru podajo v to poklicani strokovnjaki.

V enakih okoliščinah se bodo podeljevale nagrade manje premožnim prosilcem.

Prosilci, katerim se na podlagi tega razglasa prisodi eno teh nagrad, so v bodoče izključeni od pridobitve nagrad za isti predmet, četudi se je ta pozneje popravil ali spopolnil.

Nagrade podeli tukajšnje namestništveno svetovalstvo na podlagi poročila o izvršenem pregledovanju po posebnih tehničnih organih, katerim se poveri ta naloga, ter potem ko se je zaslislalo mnenje obeh kmetijskih korporacij v Trstu.

Prošnje za podelitev ene teh nagrad je predložiti tukajšnemu namestništvenemu svetovalstvu najkasneje do 30. julija 1914.

Dr. FABRIZI l. r.

Edina slov. mirodilnica (drogerija) združena s papirnico

Kožnar & Cⁱ

GORICA Tekališče Jos. Verdlja št. 7. tik sadnega trga GORICA

Kemiška delavnica zagotavljanje raznih oljnatih barv, pokosti in leščil. Zaloga vsakovrstnega **zdravilskega** blaga, kakor raznih olj, semen, cvetja, zelišč, korenin itd.

Največja zaloga kemiških in mehaniških pripomočkov za vinogradnike, kletarje, vrtnarje, živinorejce itd. po navodilih in priporočilih **gg. potovalnih učiteljev.**

Zaloga, priznana najčistejšega 95 odst. alkohola, najboljših vezil za cepljenje iz gumija, „Veritas“ in „Excelsior“.

Velika zaloga pravega čistega, angleškega vitrijola, sicilijanskega žvepla, Barthelovega klajnega apna, ži-

vinske soli in umetnih gnojil. Zaloga vsakovrstnega papirja, trgoviuskih knjig, papirnatih vrečič in kartonaž.

Velika zaloga pisarskih, risarskih, slikarskih in drugih učnih predmetov ter šolskih knjig za ljudske šole.

Zaloga na debelo Prešernovega, Excelsior in Riz-Abadie papirja, kakor tudi raznovrstnih svalčic za cigarete in papirnatih ustnikov.

Velika izbira vsakovrstnih razglednic goriškega mesta, v navadnem in auto-chrom. tisku, umetniških dopisnic za voščila itd.

Zaloga lesne rezijalnice, vrvic in papirja za sadno eksportno trgovino.

Tovarna šolskih zvezkov

Zaloga Mauttner-jevih vrtnih in drugih senen.

Zaloga Cementa Portland v vrečah.

„Goriško vinarско društvo“

vpisana zadruga z omejeno zavezo v Gorici, ima v svojih zalogah in prodaja naravna in pristna goriška vina. Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje. Vzorce vin pošilja na zahtevo. Cene zmerne, postrežba točna in reelna. Sedež društva: Gorica, ulica Torrente poleg Vinar-
m w m m ske kleti 12. m mw w

Šivalni stroji,

sedanjí čas,
so Kayser, Afrana
in Veritas

najboljši, pripravni
tudi za umetno ve-
zanje.

Dobivajo se samo pri

Ignacu Saunig
v Gorici na Rornu 12.

Cenike na zah-
tevo brezplačno.

Lastna mehanična
delavnica.

Prosi zaslužka

mož štiridesetih let,

gradasko in sadjarsko šolo, dve leti trgovsko šolo, zadrúžni tečaj, ter položil na kr. višem gospodarskem učilišču v Križevcih učiteljske izpite iz tloznanstva rastlinarstva, živinoreje, gospodarske uprave organizacije in taksacije za poljedelske šole, ter iz vinogradarstva, sadjarstva, kletarstva in gospodarskega knjigovodstva za vinogradarske in sadjarske šole.

Naslov: A. Trobec, Sv. Ivan pri Trstu.

SVILOREJSKI ZAVOD

deželnega kulturnega sveta v Tridentu

s podružnico v adrijanskem Castelmare (Abruzzi)

Sviloprejkino seme, selekcionirano po celularnem sistemu.

Posebne reje za dobavo semena.

Fizijologično in mikroskopično odbiranje.

— Racijonelno križanje. —

Posebnost

Bigiallo

Poligiallo

sperico a baco moro

Giallo puro di razza
originarie dall'Italia
meridionale.

Ta zavod se glasom svojih določil ne bavi s kupčijo in špekulacijo. — Njegov namen je edino le ta, da prideluje zdravo in izborno sviloprejkino seme — kar dokazujejo 30 letni rezultati. Ta zavod je v stanu, pridelovati najbolj zanesljivo — zdravo seme, ker je opremljen z vsemi modernimi pripravami za izrejo sviloprejk, ter za dobavo in preiskovanje semena in ker ima zanesljivo in tehniški izobraženo osobe.

Naročbe sprejema: Pelicon Franc h. št. 56 — Sovodnje pri Rubijah (Goriško), pa tudi „Gor. kmet. društvo“

— v Gorici. —

Kmečka banka v Gorici na Kornu št. 12

eskomptuje menjice pod jako ugodnimi pogoji. Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun, ter jih obre-

stuje čisto po $4 \frac{3}{4} \frac{0}{0}$

stalne vloge po dogovoru tudi višje.

Načelstvo obstoji iz gg. Dr. Alojzij Franko, predsednik, Ivan Saunig, velep. in župan v Biljah, podpredsednik, Matija Rutar, c. kr. viš. sodni svetnik v Gorici, Anton Klančič, velep. in župan - - - v Podgori, Ignacij Križman, nadučitelj v Dornbergu. - - -

Lepivni pas iz Spesse v Furlaniji.

Skatlja tega lepiva, tehtajoča 1 angl. funt, stane 2 K 30 vin.
 " " " " " 3 " funte, " 6 " 90 "

V S A K

goriški kmetovalec, ki se bavi s pridelovanjem črešenj in je nastavljal prošlo jesen na debela lepivne pase t. j. papirne pase namazane z lepivom za lovenje mrčesa, ki ne zleta, ampak lazar po debelu na drevje, se je lahko uveril, da je lepivo, zvano

„Tree Sticky“

(amerikansko lepivo)

edino in najbolje sredstvo za to, da se obvarujejo črešnje pedičevih gosenic.

Kdor pravočasno nastavi lepivne pase, uverjen naj bo, da mu mali pedice ne bo delal škode na črešnjah.

»Goriško kmetijsko društvo« kot glavni zalagatelj ameriškega lepiva za Goriško-Gradiščansko, za Trst z okolico in Istro sprejema že sedaj naročbe na to sredstvo.

Sadjerejci zglasite se pri tem društvu in naročite čim prej potrebno množino tega lepiva, da obvarujete prvi pomladanski pridelek — vaše črešnje.

Prečitajte natančno članek, priobčen v 4. številu letošnjega »Primorskega Gospodarja« na strani 53 in ne odlašajte z naročbo:!

Če hočete imeti dobro, lepo, novomodno in po ceni jesensko obleko, in sploh manufakturno blago, obrnite se zaupno do tvrdke

Teod. HRIBAR

v Gorici, Gosposka ulica št. 6.